

Tehnika pregovaranja i zaključivanja trgovinskih ugovora

- ✓ Tehnika pregovaranja i zaključivanja ugovora u privredi
- ✓ Osnovni princip ugovornog prava
- ✓ Ugovor
- ✓ Bitni elementi ugovora (*essentialia negotii*)
- ✓ Nebitni elementi (ili prirodni elementi tzv. *naturalia negotii*)
- ✓ Slučajni, sporedni elementi ugovora (*accidentalía negotii*)
- ✓ Stadijumi u pregovaranju
- ✓ Ponuda
- ✓ Opšti uslovi za zaključenje ugovora
- ✓ Uslovi za punovažnost ugovora
- ✓ Obezbeđenje ugovora
- ✓ Prestanak ugovora
- ✓ Klasifikacija trgovinskih ugovora

Centar za žensko preduzetništvo
Teodora

RPK NIŠ

SURVIVAL KIT

Tehnika pregovaranja i
zaključivanja trgovinskih
ugovora



 Centar za žensko preduzetništvo *Teodora*
Regionalna privredna komora Niš

Dobrička 2, 18000 Niš
<http://www.rpknis.co.yu>
rpknis@rpknis.co.yu



<http://www.teodora.org.yu>
teodora@rpknis.co.yu

Tel: 018 510 999
Faks: 018 255 472



SURVIVAL KIT - Tehnika pregovaranja i zaključivanja trgovinskih ugovora

Tehnika pregovaranja i zaključivanja ugovora u privredi podrazumeva osnovna teorijska znanja o ugovorima kao i instrumentima prometa robe i usluga, sa njihovim elementima i klasifikacijom ugovora koji se zaključuju u privredi (ugovor o prodaji, ugovori o nalogu, ugovori o prevozu i špediciji, novi ugovori autonomnog privrednog prava, lizing, faktoring, franšizing, *countertrade* i dr).

Osnovni princip ugovornog prava je načelo autonomije volje ugovornih strana koje je izgrađivano vekovima a danas važi kako u unutrašnjem tako i u međunarodnom ugovornom pravu, kako u građansko-pravnim poslovima (između fizičkih lica) tako i kod zaključivanja pravnih instrumenata trgovinskog prava.

Ugovor je osnovni izvor obligacija i predstavlja saglasnost volje ugovornih strana o bitnim elementima ugovora, kojim dva ili više lica žele da postignu određeno pravno dejstvo. Stoga, svaka saglasnost volja ne rađa ugovor, već samo ona koja je uperena na zasnivanje, izmenu ili gašenje jednog pravnog odnosa, pa stoga ugovor veže strane kao i zakon, pa se stoga kaže da je „*ugovor zakon za strane*“.

Bitni elementi ugovora (*essentialia negotii*) o kojima se mora postići saglasnost, jer bez saglasnosti o njima nema ugovora.

Svaka vrsta ugovora ima svoje bitne elemente, koji su predviđeni zakonom i po njima se ugovori među sobom razlikuju. Moguće je i da same ugovorne strane odrede bitne elemente ugovora, pa se tako kod ugovora o prodaji kod koga su Zakonom o obligacionim odnosima predviđeni predmet i cena kao bitni elementi ugovora, ugovorne strane mogu saglasiti da i rok isporuke (ili plaćanja) mogu postati bitni elementi.

Nebitni elementi (ili prirodni elementi tzv. *naturalia negotii*) koji su popravilu regulisani dispozitivnim normama zakona (prepoznaju se po sintagmi „ako strane nisu odredile drugačije“) s tim što ugovorne strane mogu te elemente da ugovore i drugačije od načina na koji to zakon predviđa. Ti elementi su mesto, vreme i rokovi

isporuke, uslov, mesto isporuke, mesto plaćanja, način isporuke, i drugi elementi koji će važiti onako kako su strane dogovorile. Ukoliko to propuste da učine smatra se da su se saglasile sa rešenjima koja nudi zakon.

Slučajni, sporedni elementi ugovora (*accidentalialia negotii*) koje zakon ne reguliše a ako strane neki sporedni element ugrade u ugovor dogovoreno ih vezuje. To je slučaj sa kaparom, ugovornom kaznom, odustanicom, instrumentima obezbeđenja plaćanja, jemstvom, garancijom i dr.

Zaključenju ugovora prethodi pregovaranje.

Stadijumi u pregovaranju su: poziv na pregovore, preliminarni pregovori, pregovori, ponuda i najzad prihvat ponude koji predstavlja zaključenje ugovora.

Ponuda je jednostrana izjava volje koja sadrži bitne elemente ugovora upućena određenom licu ili većem broju lica čijim se prostim prihvatanjem može zaključiti ugovor.

Opšti uslovi za zaključenje ugovora su :

1. saglasnosti volja;
2. predmeta ugovora;
3. osnov - causa ugovora.

Uslovi za punovažnost ugovora su:

1. sposobnost za zaključenje ugovora (u privredi određena je delatnošću privrednog subjekta;
2. mane volje
3. forma ugovora.

Obezbeđenje ugovora može biti:

1. jemstvo;

2. kapara;
3. odustanica;
4. ugovorna kazna;
5. garancije.

Prestanak ugovora:

1. Prestanak sporazumom ugovornih strana;
2. Raskid zbog neispunjenja;
3. Raskid zbog promjenjenih okolnosti.

Klasifikacija trgovinskih ugovora:

1. Imenovani
2. Neimenovani
3. Ugovor o prodaji
4. Ugovori o nalogu (zastupanje, komision, posredovanje, ugovor o kontroli robe, ugovor o uskladištenju)
5. Ugovor o osiguranju
6. Ugovor o špediciji
7. Ugovori o prevozu robe (železnicom, drumom, morem, mešoviti prevoz robe)
8. Turistički ugovori (posrednički ugovor o putovanju, alotma i dr.)
9. Ugovor o licenci
10. Novi ugovori autonomnog privrednog prava (ugovor o franšizingu, lizingu, faktoring, kontratrgovina, i dr)

